

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 28. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 19. april 2013
Tidspunkt: Kl. 11.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V) formand, Jens Joel (S), Camilla Hersom (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Finn Sørensen (EL), Erling Bonnesen (V), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Merete Riisager (LA).

Desuden deltog: Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Mette Gjerskov, forsvarsminister Nick Hækkerup, europaminister Nicolai Wammen og social- og integrationsminister Karen Hækkerup.

Formanden ledede mødet indtil kl. 13. Sidste del af mødet foregik under ledelse af fungerende formand Pia Adelsteen.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3234 (landbrug og fiskeri) den 22. april 2013

Fødevareministeren oplyste, at hun ønskede at forelægge punkterne 1-4 om landbrugsreformen samlet.

1. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik

– *Statusredegørelse*

KOM (2011) 0625 og KOM (2012) 0552

Rådsmøde 3234 – bilag 1 (samlenotat side 4)

KOM (2011) 0625 – svar på spørgsmål 1 (af 6/2-12)

EUV alm. del (11) – bilag 88 (henvendelse af 10/11-11 fra Mellempolitik Samvirke)

KOM (2011) 0625 – bilag 2 (henvendelse af 9/11-11 fra Concord Danmark)

KOM (2011) 0625 – bilag 3 (udtalelse fra det irske parlament vedr. reformpakke om den fælles landbrugspolitik)

EU-note (11) – E 11 (note af 8/11-11 om reform af den fælles landbrugspolitik)

Udvalgsmødereferat:

EUV alm. del (12) – bilag 334 (side 979, senest behandlet i EUU 15/3-13)

EUV alm. del (12) – bilag 127 (side 337 FO, forhandlingsoplæg forelagt 21/11-12)

Fødevareministeren: Både Europa-Parlamentet og Rådet fastlagde deres forhandlingsmandater på landbrugsreformen tilbage i marts. Jeg synes, at vi med Rådets generelle indstilling har et meget godt udgangspunkt. Jeg er særlig tilfreds med, at vi fik en meget fornuftig løsning på spørgsmålet om den interne omfordeling, hvor især mælkeproducenterne var udsatte. Men der er jo altid både plusser og minusser, når man skal finde et kompromis mellem 27 lande. Nu skal de såkaldt uformelle trilogforhandlinger mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen i gang. Der er planlagt over 30 møder frem til juni 2013. På rådsmødet vil formandskabet give en kort statusredegørelse af de første møder. Jeg krydser fortsat fingre for, at vi kan have et kompromis i juni.

Et andet væsentligt punkt er, at vi også kommer i gang med at drøfte overgangsforslaget. Det er klart, at vi ikke kan blive klar til at gennemføre reformen fra nytår; det har Kommissionen jo også tilkendegivet. Jeg lægger stor vægt på, at vi sikrer tid til gennemførelse af reformen i medlemsstaterne, så både myndigheder og landmænd kan følge med. Derfor mener jeg grundlæggende, at hovedparten af den nye landbrugspolitik først kan træde i kraft fra 2015.

Erling Bonnesen opfordrede til at holde godt fast i den irske model. Han spurgte, om de nuværende regler kommer til at gælde, indtil overgangsordningen træder i kraft, og hvad man gør for at undgå, at forsinkelsen får utilsigtede konsekvenser.

Derudover bad han fødevareministeren uddybe samlenotatets bemærkninger om aktive jordbrugere; om den frivillige ordning for unge jordbrugere; om den nye, mere rummelige definition af permanente græsarealer og om muligheden for at indføre en supplerende støtte til de første hektar på hver bedrift. Erling Bonnesen spurgte, om ikke sådan en omfordeling til de mindre bedrifter ville give fortrinsstilling til nogle bestemte lande – på bekostning af bl.a. Danmark, hvor man har færre, større bedrifter.

Lisbeth Bech Poulsen bad om at få sat flere ord på regeringens holdning til *capping* (støtteloft). Rådet mener, at loftet skal være frivilligt, mens Kommissionen og Parlamentet ønsker en obligatorisk ordning.

Fødevareministeren svarede Erling Bonnesen, at hun ikke vidste præcis, hvad der kommer til at ske, men at man ofte forlænger de eksisterende regler; f.eks. fortsætter handypræmien i 2014 af hensyn til kvægproducenternes økonomiske tryghed.

At reglerne bør forenkles, var ministeren enig med Erling Bonnesen i, men hun kunne ikke garantere, at det bliver sådan. Fødevareministeren fortalte, at der bliver ved med at komme nye forslag om at give de små bedrifter fortrinsstilling, og regeringen kæmper med næb og kløer for at få dem af bordet.

Fødevareministeren svarede Lisbeth Bech Poulsen, at hun er optaget af at få så overskuelige regler på området som muligt af hensyn til både administration og landmændenes retssikkerhed. Og et loft over den enkelte bedrifts støttemuligheder vil ikke betyde særlig meget i Danmark, men give staten og landmændene en masse papirarbejde.

2. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ("den horisontale forordning")

– *Statusredegørelse*

KOM (2011) 0628 og KOM (2012) 0551

Rådsmøde 3234 – bilag 1 (samlenotat side 26)

EUU alm. del (11) – bilag 30 (henvendelse af 13/10-11 fra Concord Danmark)

EU-note (11) – E 11 (notat af 8/11-11 om reform af landbrugspolitikken)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 334 (side 979, senest behandlet i EUU 15/3-13)

EUU alm. del (12) – bilag 127 (side 337 FO, forhandlingsoplæg forelagt 21/11-12)

3. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen) og om forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning om landbrugsprodukter

– *Statusredegørelse*

KOM (2011) 0626, KOM (2011) 0629 og KOM (2012) 0535

Rådsmøde 3234 – bilag 1 (samlenotat side 38)

EUU alm. del (11) – bilag 30 (henvendelse af 13/10-11 fra Concord Danmark)

EU-note (11) – E 11 (notat af 8/11-11 om reform af landbrugspolitikken)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 334 (side 979, senest behandlet i EUU 15/3-13)

EUU alm. del (12) – bilag 127 (side 337 FO, forhandlingsoplæg forelagt 21/11-12)

4. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)

– *Statusredegørelse*

KOM (2011) 0627 og KOM (2012) 0553

Rådsmøde 3234 – bilag 1 (samlenotat side 53)

KOM (2011) 0627 – bilag 2 (henvendelse af 5/12-11 fra Økologisk Landsforening)

EUU alm. del (11) – bilag 30 (henvendelse af 13/10-11 fra Concord Danmark)

EU-note (11) – E 11 (notat af 8/11-11 om reform af landbrugspolitikken)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 334 (side 979, senest behandlet i EEU 15/3-13)

EUU alm. del (12) – bilag 127 (side 337 FO, forhandlingsoplæg forelagt 21/11-12)

5. Reformpakke om den fælles fiskeripolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om den fælles fiskeripolitik

– *Drøftelse*

KOM (2011) 0425

Rådsmøde 3234 – bilag 1 (samlenotat side 72)

KOM (2011) 0425 – bilag 2 (henvendelse af 12/4-13 fra Greenpeace)

KOM (2011) 0425 – bilag 1 (henvendelse af 8/5-12 fra Greenpeace)

KOM (2011) 0417 – bilag 4 (henvendelse af 5/1-12 fra Greenpeace)

KOM (2011) 0417 – bilag 2 (henvendelse af 9/8-11 fra Danmarks Fiskeriforening)

EUU alm. del (11) – bilag 267 (notat om den sociale dimension af EU's fiskeripolitik)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 274 (side 858, senest behandlet i EEU 22/2-13)

EUU alm. del (11) – bilag 549 (side 1172 FO, forhandlingsoplæg forelagt 11/5-12)

Fødevarerministeren: Punkt 5 og 6 vedrører fiskerireformen, hvor forhandlingerne også er gået ind i fasen med uformelle triloger mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen. På grundforordningen er der foreløbig afholdt fire møder, mens yderligere tre møder allerede er planlagt. Vi må nok forvente, at der kan blive behov for flere møder. Men der er også rigtig mange brikker, der skal falde på plads i et stort kompromis. Man er begyndt at drøfte de svære politiske emner som MSY, *maximum security yield* (maksimalt bæredygtigt udbytte), flerårige forvaltningsplaner, regionalisering og udsmidtsforbud, men der er ikke opnået enighed om noget endnu.

Jeg forventer, at formandskabet på rådsmødet vil give en status for forhandlingerne med Parlamentet og på den baggrund indlede drøftelserne om nogle af de mere politiske emner. Det er stadig formandskabets ambition at kunne nå frem til en samlet aftale i juni 2013.

Nikolaj Villumsen bemærkede, at Europa-Parlamentets position er relativt progressiv, selv om nogle lande trækker i en anden retning, og spurgte, hvad Danmark gør for at sikre et bæredygtigt fiskeri, f.eks. ved at stoppe udsmiddet, og hvordan man vurderer chancerne for at det lykkes.

Fødevareministeren bekræftede Nikolaj Villumsen i, at forslaget er historisk ambitiøst i EU-sammenhæng; man går nærmest fra et udsmidspåbud, fordi kvoterne langt hen ad vejen har forårsaget udsmiddet, til et udsmidsforbud. Forsøgene på at udvande reformen skygger ikke for dens revolutionerende syn på fiskeripolitikken. Hvad angår MSY – dvs. det maksimale bæredygtige udbytte, der ligger til grund for kvoterne – skal udsmiddet mindskes og ubæredygtige kvoter forhindres fra 2015 og frem mod 2020. Udfordringen bliver at få reformen gennemført uden forringelser, og her slår ministeren hælene i sammen med Kommissæren.

Nikolaj Villumsen spurgte, om Danmark støtter Parlamentets position, og om hvilke alliancer, man har, i kampen for en bæredygtig reform.

Fødevareministeren svarede, at regeringen er enig med Parlamentet, hvad angår MSY, men at reformen rummer mange forskellige forslag, også fra Parlamentet. Rådet har taget stilling, og formandskabet forhandler på dets vegne ud fra, hvad man tror man kan opnå enighed om. Formandskabet kender godt den danske holdning, men når trilogien er i gang, er det ude af regeringens hænder.

6. Reformpakke om den fælles fiskeripolitik:

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter

– *Statusredegørelse*

KOM (2011) 0416

Rådsmøde 3234 – bilag 1 (samlenotat side 87)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 197 (side 678, senest behandlet i EUU 25/1-13)

EUU alm. del (11) – bilag 543 (side 1055 FO, forhandlingsoplæg forelagt 11/5-12)

Fødevareministeren: Hvad angår markedsordningen, vil der være en statusredegørelse fra formandskabet på rådsmødet. Her har man afholdt to møder, og et tredje er planlagt. Der er især uenighed om forbrugeroplysning – hvordan fisk og fiskevarer skal mærkes, og om det skal være obligatorisk eller frivilligt.

Overordnet er det min holdning, at kravene til mærkning ikke skal blive mere komplicerede. Meget detaljerede og specifikke krav til mærkning risikerer at forvirre forbrugerne. Derudover er det vigtigt, at reglerne om mærkning i markedsordningen er i overensstemmelse med den generelle fødevarelovgivning.

7. Meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om handlingsplan for reduktion af utilsigtet fangst af havfugle i fiskeredskeer

– *Præsentation*

KOM (2012) 0665

Rådsmøde 3234 – bilag 1 (samlenotat side 94)

Fødevareministeren: På rådsmødet vil Kommissionen præsentere en handlingsplan om reduktion af utilsigtet fangst af havfugle i fiskeredskeer. I første omgang er det vigtigt at få afdækket, hvor stort problemet er, og hvor det findes.

- 8. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Den Islamiske Republik Mauretanien om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter,**

Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af protokollen mellem Den Europæiske Union og Den Islamiske Republik Mauretanien om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem de to parter og

Forslag til Rådets forordning om tildeling af fiskerimuligheder i medfør af protokollen til fiskeripartnerskabsaftalen mellem Den Europæiske Union og Den Islamiske Republik Mauretanien, og ændring af forordning 1801/2006

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2012) 0545, KOM (2012) 0546 og KOM (2012) 0547

Rådsmøde 3234 – bilag 1 (samlenotat side 97)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 65 (side 167 senest behandlet i EUU 17/10-12)

Fødevareministeren: EU og Mauretanien blev enige om ny fiskeriprotokol i juli 2012, og jeg forelagde sagen for udvalget i oktober 2012. Parterne har nu efterfølgende forhandlet om nogle tekniske justeringer til aftalen. Det drejer sig blandt andet om en forøgelse af visse bifangstprocenter og indførelse af en begrænset bifangstkvote for blæksprutter ved uundgåelige bifangster i rejefiskeriet.

Der er som nævnt tale om nogle tekniske justeringer, som ikke indebærer ændringer af reel betydning i forhold til bæredygtigheden. Fra dansk side holder vi os generelt til den tilgang til fiskeripartnerskabsaftaler, som der var enighed om i Fødevareudvalget helt tilbage i januar 2011, hvor der blandt andet blev lagt vægt på at sikre et bæredygtigt fiskeri og menneskerettigheder.

10. Siden sidst

Fødevareministeren: Jeg er blevet bedt om at komme ind på spørgsmålet om atlantiskandisk sild og eventuelle sanktioner over for Færøerne. Det er beklageligt, at kyststaterne ikke har kunnet nå frem til en fælles aftale om makrel, men der er nu også uenighed om aftalen om atlantiskandisk sild for 2013. Vi må konstatere, at fiskerikommissær Damanaki har meddelt, at man nu har iværksat den interne procedure i Kommissionen med henblik på at bringe det generelle sanktionsinstrument på fiskeriområdet i konkret anvendelse over for Færøerne i relation til atlantiskandiske sild. Det er beklageligt, at vi er endt her.

Kommissionen oplyser, at proceduren for at iværksætte handelssanktionsinstrumentet er igangsat som konsekvens af, at Færøerne har forladt forhandlingsbordet og ensidigt udmeldt en kvote for atlantiskandisk sild, som ikke er bæredygtig, hvorimod EU's egen kvote vurderes at være i overensstemmelse med den biologiske rådgivning. Imidlertid mener det færøske landsstyre, at det ikke var Færøerne, men derimod de øvrige kyststater, der forlod forhandlingsbordet, som følge af at de ikke ville imødekomme Færøernes ønske om genforhandling af aftalen.

Færøerne er en meget vigtig samarbejdspartner for EU i forvaltningen af fiskebestandene i Nordatlanten. Det er derfor vigtigt, at vi sætter alle kræfter ind på at finde en forhandlingsløsning på uenighederne om fordelingen af kvoten for de atlantiskandiske sild frem for at iværksætte sanktioner. Fra dansk side ses iværksættelse af sanktioner som en absolut sidste option, når alle andre muligheder er udtømte.

Formanden spurgte på vegne af Edmund Joensen, hvori sanktionerne vil bestå, om den danske regering drøfter sagen med Kommissionen, hvad man kan forvente, at der sker nu, og hvordan regeringen vil agere, hvis sanktionerne bringes i anvendelse.

Pia Adelsteen spurgte, om de eventuelle sanktioner mod Færøerne ville forhindre Danmark i at købe færøske sild – hun fandt det mærkeligt at lave sanktioner internt i et rigsfællesskab – og om ministeren kunne bekræfte, at der er ganske få sild i de irske og skotske farvande.

Erling Bonnesen spurgte, hvordan man kunne få forhandlingerne i gang igen, hvad tidsplanen for sanktionsprocessen er og hvilke sanktioner, der er tale om.

Fødevareministeren svarede formanden, Pia Adelsteen og Erling Bonnesen, at Kommissionens generelle mekanisme indebærer forskellige typer af handelsbegrænsninger, såsom importrestriktioner på fisk fra den specifikke fiskebestand, der ikke forvaltes bæredygtigt, begrænsning af brugen af havne, forbud mod køb og salg af fartøjer, og – så vidt hun huskede – også sanktioner med fokus tilknyttede arter. Hun bekræftede, at sildebestanden bliver mindre og mindre i de irske og skotske farvande.

På formandens spørgsmål om, hvorvidt regeringen drøfter sagen direkte med Kommissionen, svarede fødevareministeren, at det var i Europa-Parlamentet, Maria Damanaki havde bragt sanktionsmuligheden op.

Fødevareministeren svarede formanden og Erling Bonnesen, at processen er sådan, at Kommissionen skal notificere Færøerne om, hvilke sanktioner man agter at iværksætte, hvorefter Færøerne får en måned til at svare, inden Kommissionen kan stille et forslag i en undersøgelseskomitéprocedure. Hvis det kommer dertil, vil sagen selvfølgelig blive forelagt Europaudvalget. Fødevareministeren kendte dog ikke sanktionernes eventuelle omfang.

Pia Adelsteen fulgte op på ministerens besked om, at sildebestanden er på vej ned, med en henvisning til nogle rygter om, at der overhovedet ingen sild er i de irske og skotske farvande. Hun spurgte også til den igangværende strid om makrelkvoter, hvor fiskerikommissæren har udtalt, at man ikke kan gøre noget, fordi det er EU, der overfisker. Hun mente, det var dobbeltmoralisk at tale om sanktioner, når Færøerne overfisker, mens man ignorerer, når EU gør det samme.

Jakob Ellemann-Jensen spurgte, om der er proportionalitet i det pres, Kommissionen lægger på Færøerne, og hvordan Danmark forsvare de færøske interesser.

Fødevareministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at sanktionerne er og skal være proportionale; at de skal være sidste udvej og i overensstemmelse med international ret. Er de ikke det, vil regeringen protestere, og i tilfælde af en WTO-sag vil Danmark som lovet og som følge af rigsfællesskabet bistå Færøerne. Men der er tale om en ensidig fastsættelse af kvoterne fra Færøernes side, og Færøerne ved, at det er risikabelt at starte en sildestrid, før makrelkrigen er ovre. Makrelkrigen er, så vidt ministeren huskede, også en strid mellem institutioner. Kommissionen havde sagt, at en kvote på 85 t var bæredygtig, mens Rådet fastsatte den til 90 t. Meningen med MSY er, at EU ikke skal kunne fastsætte kvoten for højt, den skal både være bæredygtig for det enkelte land og for den samlede bestand. Og det er svært at få til at hænge sammen, når man deler bestanden med andre lande.

Punkt 2: Rådsmøde nr. 3236 (udenrigsanliggender inkl. forsvar) den 22.-23. april 2013

Forsvarsministeren forestod behandlingen af punkt 1, der var til orientering. De resterende punkter blev fremlagt af europaministeren, da udenrigsministeren var fraværende på grund af rejse.

1. EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (CSDP)

- *Politisk drøftelse*
- *(Evt.) Rådskonklusioner*
 - Rådsmøde 3236 – bilag 1 (samlenotat side 2)
 - Udvalgsmødereferat:
 - EUU alm. del (12) – bilag 100 (side 265, senest behandlet i EEU 16/11-12)

Forsvarsministeren: Jeg vil orientere om det kommende EU-forsvarsministermøde den 22.-23. april 2013, som finder sted i tilknytning til udenrigsministermødet den 22. april og det generelle rådsmøde den 23. april, som europaministeren vil orientere om.

Et hovedemne på mødet vil være status for EU's træningsmission til Mali (EUTM). Træningsmissionen i Mali blev iværksat i februar i år, og missionen fokuserer på to områder, nemlig træning af Malis hær og rådgivning om opbygning af træningsmissionens effektive hær og dermed kommando- og kontrolstrukturen.

Derudover indgår ca. 160 mand til beskyttelse af missionen. Træningen af den første af fire bataljoner fra den maliske hær blev påbegyndt den 2. april 2013. Bataljonen tæller ca. 600 mand, og det forventes, at det vil tage ti uger at træne dem.

Udsendelsen af EU-instruktørerne til missionen forløber planmæssigt. 515 af de 549 mand er nu deployerede. De sidste trænere forventes at ankomme inden for en uge. 22 lande bidrager til operationen. Største bidragsyder til træningen er Frankrig, og også en række ikke-EU-lande indgår i missionen, heriblandt Island, Norge, Canada, USA, New Zealand, Sydafrika, Schweiz, Rusland og Ukraine. Som følge af forsvarsforbeholdet deltagere Danmark ikke i beslutningen om eller udførelsen af træningsmissionen i Mali.

I forbindelse med gennemgangen af status for træningsmissionen i Mali forventer jeg, at min franske kollega vil benytte lejligheden til at orientere kollegerne om udviklingen i den fransklede operation Serval, hvor Danmark – som I så udmærket ved – bidrager med et C130-transportfly. Ifølge meldingerne fra Frankrig befinder operationen sig i en afsluttende, men intens fase, hvor kampene i øjeblikket koncentrerer sig om mindre terroristceller og infiltrationer i landsbyer i det nordlige Mali.

Fra fransk side har man indikeret, at man forventer at påbegynde tilbagetrækningen af de franske tropper i løbet af denne måned. Målet er, at det nuværende styrkeniveau på 4.700 tropper gradvis reduceres, indtil den afrikanske styrke AFISMA, The African-

led International Support Mission to Mali, sammen med den maliske hær – som EU nu træner – kan overtage ansvaret for sikkerheden. Som bekendt pågår der i øjeblikket også forhandlinger i New York om etablering af en FN-styrke i Mali. Det forventes, at AFISMA-styrken i så fald vil indgå i FN-styrken.

Ud over Mali ventes en drøftelse med fokus på forberedelse af Det Europæiske Råd i december 2013, hvor EU's forsvars- og sikkerhedspolitik er på dagsordenen. De centrale spørgsmål, som stats- og regeringscheferne til december skal forholde sig til, vil blandt andet blive: Hvordan styrker EU sin evne til at gennemføre civile og militære operationer? Hvordan sikres det, at EU har de nødvendige militære kapaciteter til rådighed – ikke mindst i en tid med besparelser på forsvarsbudgetterne? Og hvordan kan EU bidrage til at styrke de europæiske landes forsvarsindustri i en tid, hvor mange landes indkøb er påvirket af stramme budgetter?

Disse centrale spørgsmål vil udgøre bagtæppet for en præsentation af Kommissionens overvejelser i forhold til forsvarsindustrien og en drøftelse blandt ministrene af status over EU's kampgrupper.

Forud for sidste EU-forsvarsministermøde orienterede jeg udvalget om den taskforce, som Kommissæren for EU's indre marked, Michel Barnier, nedsatte sidste sommer for at se nærmere på Kommissionens muligheder for at styrke og udvikle det indre marked og den industrielle base for den europæiske forsvarsindustri.

På grundlag af taskforcens arbejde vil Kommissionen - formentlig i slutningen af juni - fremlægge en meddelelse om styrkelse af den europæiske forsvarsindustrielle base.

Meddelelsen vil formentlig fokusere på fem prioriteter:

- Et effektivt indre marked – også i forhold til forsvarsindustrien.
- EU's industripolitik. Det er en del af EU's målsætning for 2020, at 20 pct. af Europas bruttonationalprodukt skal udgøres af industri. Fra Kommissionens side ser man her et behov for at se på muligheden for fælles certificerings- og standardiseringsprocedurer - også på forsvarsområdet.
- Forskning, udvikling og innovation. På dette område vil Kommissionen se på mulighederne for i højere grad at integrere den forsvarsindustrielle forskning og udvikle EU-programmer.
- Styrkelse af den europæiske luft- og rumfartsindustri.
- Højere prioritet til energieffektiviseringer og anvendelse af grøn teknologi i forsvaret.

På det seneste uformelle EU-forsvarministermøde i Dublin udtrykte jeg støtte til Kommissionens arbejde. Det var i fælles interesse at skabe et effektivt indre marked, og man måtte søge at gøre op med protektionistiske tiltag. Jeg betonedede også satsningen på grøn teknologi og energisparende foranstaltninger.

Selv om Danmark ikke – sammenlignet med en række af de øvrige EU-lande – har en stor forsvarsindustri, så er det, når alt kommer til alt, også på dette område et spørgsmål om at udnytte ressourcerne optimalt og at sikre arbejdspladser.

Et centralt element i opbygningen af EU's militære kapabiliteter har været de såkaldte EU-kampgrupper, som en række lande løbende bidrager til, og som kan anvendes til alt fra humanitære evakueringer til begrænsede fredsskabende operationer.

I forsøget på bedre at kunne drage nytte af EU's kampgrupper fremover er EU's drøftelser nu centreret omkring muligheden for en mere fleksibel sammensætning og brug af kampgrupperne.

Jeg forventer, at forsvarsministrene på mødet vil drøfte, hvordan man kommer videre og optimerer anvendelsen af kampgrupperne. Disse drøftelser tjener som et indspil til den uformelle forberedelsesproces af stats- og regeringschefernes møde til december.

Den uformelle fase af forberedelsen af Det Europæiske Råd vil vare indtil september, hvor udenrigsrepræsentanten, Catherine Ashton, vil præsentere en rapport om styrkelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik – den vi kalder CSDP'en – for medlemsstaterne. Herefter vil processens anden og sidste fase gradvis formaliseres frem mod DER-mødet i december, og forsvarsministrene vil have lejlighed til at drøfte udenrigsrepræsentantens og Kommissionens indspil på deres næste uformelle møde til september under det litauiske EU-formandskab.

Endelig skal jeg oplyse, at der i forbindelse med forsvarsministermødet afholdes møde i Styringskomiteen for Det Europæiske Forsvarsagentur. Forsvarsagenturet forventes også at spille en vigtig rolle i forbindelse med forberedelsen af stats- og regeringschefernes møde i december 2013. Med henvisning til forsvarsforbeholdet besluttede den daværende regering i 2004, at Danmark indtil videre ikke skulle deltage i samarbejdet i Det Europæiske Forsvarsagentur, og jeg deltager derfor ikke i mødet i Styringskomiteen.

Jacob Ellemann-Jensen havde hæftet sig ved det pudsige i, at Island, der ikke har noget forsvar, deltager i træningsmissionen, hvorimod Danmark ikke er en del af den på grund af det danske forsvarsforbehold. Han mente, at det er bemærkelsesværdigt, at denne undtagelse udgør en større hindring end det, at man som land ikke har nogle soldater.

Ministeren havde nævnt, at der var tale om en styrkelse af EU's evne til at gennemføre militære operationer. Jacob Ellemann-Jensen ville gerne vide, hvordan EU og NATO komplementerer hinanden på det militære område. Og hvor går skillelinjerne mellem *pooling & sharing* og *smart defence*?

Endelig ønskede han at kende de konkrete planer for optimeringen af brugen af kampgrupper.

Nikolaj Villumsen ville gerne informeres om regeringens vurdering af den humanitære situation i Mali. Der er konstateret svær hungersnød i den nordlige del af Mali, og intet står til hinder for, at Danmark deltager på det humanitære plan.

Dernæst spurgte han, hvad perspektiverne var for afholdelse af et demokratisk valg i Mali og for fredsforhandlinger mellem de stridende befolkningsgrupper?

Det undrede Nikolaj Villumsen, at de franske styrkers exit blev ved at trække ud, og han spurgte derfor, om AFISMA i det hele taget var i stand til at løfte opgaven.

Ministeren havde i sin fremlæggelse sagt, at EU havde ambitioner om en stærkere militærindustri. Er regeringens holdning, at også Danmark skal producere flere våben som en integreret del af industripolitikken i EU – et EU, der i øvrigt modtog Nobels Fredspris for nylig?

Forsvarsministeren erklærede sig enig i Jakob Ellemann-Jensens betragtninger vedrørende forsvarsforbeholdet, og tilføjede at han havde hørt tilsvarende bemærkninger alle tre gange, han havde deltaget i europaudvalgsmøder.

På spørgsmålet om pooling & sharing og smart defence svarede ministeren, at førstnævnte projekt ligger i EU-regi, hvorimod smart defence er inden for NATO's rammer, men at begge projekter har samme formål og politiske idé, nemlig via et multinationalt samarbejde at finde løsninger på, hvordan man øger den samlede kapacitet for de samme – eller gerne færre - økonomiske midler. Begge processer er drevet af medlemsstaterne, og EU's og NATO's rolle er at facilitere samarbejdet. Som et eksempel på pooling & sharing fremhævede ministeren samarbejdet omkring lufttankning. Erfaringer fra Libyen har vist, at lufttankningskapaciteten først blev tilfredsstillende, da amerikanerne skred ind. Hvad angår smart defence i NATO-regi, nævnte ministeren air policing, som Danmark tager del i over de baltiske lande, der ikke selv har noget luftforsvar, men som til gengæld har påtaget sig tunge forpligtelser i Afghanistan.

Som svar på Jacob Ellemann-Jensens spørgsmål om konkrete EU-initiativer, fremlagde ministeren – foruden det allerede nævnte om lufttankning – otte forskellige projekter: en pulje for beskyttelseskapaciteter på det kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare område; uddannelse i foranstaltninger over for vejsidebomber; taktisk luftfartstransport; forsyning og logistik i operationsområderne; maritimlogistik; pilotuddannelse for fastvingede fly; helikopterpilotuddannelse og et samarbejdsprojekt om skydebaneanlæg.

Hvad angår NATO-projekter, oplyste ministeren om, at der er foranstaltet forskellige projekter i henhold til en prioriteringsliste. Danmark står i spidsen for et projekt, der handler fælles indkøb, vedligeholdelse og destruktion af ammunition. Det samarbejde er opstået på baggrund af erfaringer med missionen i Libyen, hvor der viste sig at være knaphed på bomber.

Forsvarsministeren henviste Nikolaj Willumsen til udenrigsministeren for vurderingen af situationen i Mali.

Han fortsatte til spørgsmålet om AFISMA-indsatsen, idet han forsikrede Nikolaj Villumsen om, at den er på plads i et vist omfang, f.eks. for Tchads vedkommende, men at de involverede landes forsvar ikke besidder samme kapacitet og struktur som det vestlige forsvar. Dog har der fra FN's side fra starten været lagt vægt på, at landene i området selv skal håndtere opgaveløsning og kun bistås med assistance til træning og uddannelse.

Til Nikolaj Villumsen sagde han også, at våbenindustrien vil eksistere under alle omstændigheder, og da den er forbundet med mange arbejdspladser i EU, var der efter hans mening god grund til fortsat at bakke op om produktionen af våben og udskiftning af ældre våben. I Danmark, tilføjede han, er våbenindustrien begrænset og specialiseret inden for forskellige komponenter; den er derfor ofte afhængig af et tæt samarbejde med forsvarsindustrien i andre lande.

Jacob Ellemann-Jensen ønskede en uddybning af, hvordan NATO og EU supplerer hinanden på det militære område.

Forsvarsministeren understregede, at der er en gensidig forståelse om ikke at duplikere hinanden og ikke træde hinanden over tæerne. EU og NATO imellem er der gensidige invitationer til at deltage i møder som f.eks. det seneste uformelle forsvarsministtermøde i Dublin, hvor NATO's generalsekretær var til stede, ligesom udenrigsrepræsentant Catherine Ashton typisk er inviteret til NATO's ministtermøder.

Punkt 3: Rådsmøde nr. 3235 (almindelige anliggender) den 22. april 2013

Europaministeren meddelte, at alle punkter vedrørende almindelige anliggender var til orientering.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 22. maj 2013

– *Præsentation*

Rådsmøde 3235 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (12) – bilag 337 (udkast til kommenteret dagsorden) (fortroligt)
(papiromdelt på Det Europæiske Råd 22/5-13 – bilag 1)

Europaministeren: For så vidt angår mødet i Det Europæiske Råd den 22. maj, modtog vi udkast til den kommenterede dagsorden for mødet fredag 12. april 2013. Det forventes, at Det Europæiske Råd vil diskutere energi – set i sammenhæng med EU's bestræbelser på at styrke vækst, jobs og konkurrenceevne. Konkret forventes det, at DER vil fokusere på følgende tre energiemner: for det første fuldførelse af det indre energimarked og sammenkoblinger af europæiske energimarkeder; for det andet behovet for at styrke investeringerne i moderne energiinfrastruktur og for det tredje høje energipriser.

Herudover ventes stats- og regeringscheferne også at skulle drøfte skattepolitik – med et særligt fokus på en mere effektiv skatteopkrævning, og hvordan man bedst kan tackle skatteunddragelse og skattebedrageri.

Sluttelig ventes Det Europæiske Råd også gøre status på styrkelsen af ØMU'en, og vil muligvis også adressere specifikke eksterne relationer i lyset af udviklingen på den internationale scene. Rådet vil vende tilbage til forberedelsen af mødet i Det Europæiske Råd på sit møde den 21. maj, dagen før Det Europæiske Råd.

Jakob Ellemann-Jensen gik ud fra, at man ville diskutere, hvad backloadingforslagets kollaps betyder for den grønne omstilling. Det ville han gerne høre ministerens syn på.

Derudover spurgte han om, hvad det igangværende skifergasboom i USA og i lande, der omgiver EU, vil betyde for forsyningssikkerheden i Europa; om man har den nødvendige infrastruktur og modtagekapacitet og om det er en mulighed for at blive mere uafhængig af lande, man nødt vil være afhængig af.

Europaministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at diskussionen om kvoterne meget vel kunne komme op at vende, men at det var for tidligt at sige, hvad det vil betyde.

Den øgede amerikanske udvinding af ukonventionel gas har indflydelse på EU og Danmark. I første omgang har det medvirket til et fald i de globale kulpriser, hvilket desværre betyder, at der nu importeres mere amerikansk kul til EU. På sigt forventer man, at mere gas på det globale marked vil føre til faldende gaspriser.

2. EU's flerårige finansielle ramme for perioden 2014 til 2020

– *Politisk drøftelse*

KOM (2011) 0500, KOM (2011) 0403, KOM (2011) 0398, KOM (2011) 0510, KOM (2011) 0511, KOM (2011) 0512, KOM (2011) 0737, KOM (2011) 0738, KOM (2011) 0739, KOM (2011) 0740, KOM (2011) 0742, KOM (2012) 0388

Rådsmøde 3235 – bilag 1 (sammenfatning side 4)

KOM (2011) 0500 – bilag 5 (henvendelse fra Concord Danmark af 22/3-12)

KOM (2011) 0398 – bilag 4 (kopi af FLF alm. del – svar på spørgsmål 231)

KOM (2011) 0398 – bilag 3 (henvendelse af 3/2-13 fra League of European Research Universities)

KOM (2011) 0398 – bilag 2 (Regeringens udtalelse af 30/11-11 vedr. den flerårige finansielle ramme for EU for perioden 2014-2020)

KOM (2011) 0398 – bilag 1 (Finansudvalgets udtalelse af 23/11-11 vedr. den flerårige finansielle ramme for EU 2014–2020)

KOM (2011) 0500 – bilag 8 (henvendelse af 31/10-12 fra Landbrug og Fødevarer)

EU-note (12) – E 18 (EU-note om aftalen i Det Europæiske Råd 7-8/2-13)

EU-note (12) – E 17 (EU-note om status efter aftalen i Det Europæiske råd 7-8/2-13)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 271 (side 801, afrapportering fra Det Europæiske Råd 7.-8. februar 2013)

EUU alm. del (12) – bilag 75 (side 213, forhandlingsoplæg forelagt 2/11-12)

Europaministeren: Som bekendt lykkedes det stats- og regeringscheferne at nå til enighed om Rådets position vedrørende den flerårige finansielle ramme for 2014-2020 på mødet i Det Europæiske Råd den 8. februar. Der er tale om et meget godt resultat, som både indebærer en rabat til Danmark, et restriktivt budget og en modernisering. Aftalen fra Det Europæiske Råd var et stort og vigtigt skridt i retning af en endelig aftale. Det næste skridt er nu, at Europa-Parlamentet skal godkende aftalen med et flertal af sine medlemmer. Det er en ny procedure, der blev indført med Lissabontraktaten.

Den 13. marts 2013 havde Europa-Parlamentet på dets plenarsamling en drøftelse af resultatet fra Det Europæiske Råd. Her vedtog Europa-Parlamentet en resolution, hvoraf det fremgår, at Europa-Parlamentet ikke kan godkende aftalen fra Det Europæiske Råd i den nuværende form. Dette var ikke overraskende, og formandskabet er nu ved at forhandle med Europa-Parlamentet om, hvad der skal til for at nå frem til en endelig aftale. Det er vores klare forventning, at den endelige aftale kommer til at ligge relativt tæt på det, der blev opnået enighed om på Det Europæiske Råd, men det er klart, at Europa-Parlamentet skal have enkelte indrømmelser.

Europa-Parlamentet har rejst en række punkter, som formandskabet skal drøfte med Europa-Parlamentet. Det er min forhåbning, at det vil være muligt at nå frem til en aftale inden sommerferien. Formandskabet ventes at ville bruge mødet i Det Generelle Råd til at

give en status over forhandlingerne. Der er endnu et pænt stykke vej, førend der vil være klarhed over, hvilke indrømmelser der skal gives til Europa-Parlamentet.

Som sagt er det min klare forventning, at det endelige resultat vil ligge tæt på det, man blev enige om i Det Europæiske Råd. Det gælder i særdeleshed for indtægtssiden af budgettet, som omfatter rabatten til Danmark, og som derfor ikke er et diskussionsemne på rådsmødet.

3. Vestbalkan/udvidelse

– *Præsentation/ Politisk drøftelse*

KOM (2013) 0205, JOIN (2013) 0007, JOIN (2013) 0008

Rådsmøde 3235 – bilag 1 (samlenotat side 10)

EUU alm. del (12) – bilag 140 (side 548, senest behandlet i EUU 7/12-12)

EUU alm. del (11) – bilag 320 (side 406, forhandlingsoplæg forelagt 30/11-11)

Europaministeren: Kommissionen og den Fælles Udenrigstjeneste ventes på rådsmødet at præsentere den såkaldte forårspakke. Pakken følger op på Rådets udvidelsesdrøftelse i december sidste år, for så vidt angår Serbien, Kosovo og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien.

Der har til det sidste været spænding – ikke mindst om rapporterne om Serbien og Kosovo. I tirsdags valgte Kommissionen at udskyde rapporterne for disse to lande med henvisning til de intensive bestræbelser, der foregår i disse dage, på at sikre en aftale om normalisering af forholdet mellem de to. For begge lande lægges der fra EU's side vægt på, at der skal ske synlige og varige forbedringer af forholdet.

Det største udestående er en løsning på spørgsmålet om det nordlige Kosovo, hvor befolkningsflertallet er serbisk. Et vigtigt element er her, hvilke kompetencer en serbisk kommunesammenslutning skal have, herunder politi og domstole. Parterne har siden februar forhandlet intensivt herom, og premierministrene og EU's udenrigsrepræsentant gjorde et nyt forsøg i onsdags. Forhandlingerne sluttede efter lange diskussioner uden en aftale. Jeg forstår, at afstanden mellem parterne er blevet mindre, og at Catherine Ashton har indkaldt parterne til endnu et møde i dag. Sagen kan udvikle sig helt frem til rådsmødet på mandag. Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi fra dansk side varmt, helhjertet og stærkt støtter Ashtons bestræbelser, og vi håber virkelig, at der kan opnås en aftale denne gang.

Som jeg også tilkendegav i december 2012, er regeringen rede til at støtte, at Serbien stilles en åbning af optagelsesforhandlinger i udsigt, når Serbien har taget synlige og bæredygtige skridt til en normalisering af forholdet til Kosovo. Fra dansk side vil vi også fortsat være rede til at støtte indledning af forhandlinger med Kosovo om en stabiliserings- og associeringsaftale, når Kosovo har opfyldt Kommissionens opstillede kriterier.

For Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien gav begivenhederne i parlamentet juleaftensdag og den indenrigspolitiske krise i perioden herefter anledning til stor bekymring, hvilket jeg også klart har givet udtryk for over for regeringen i Skopje. Kommissionen noterer sig i rapporten begivenhederne, men også, at regeringen og oppositionen med indgåelsen af en aftale den 1. marts har fundet en løsning. Jeg er meget enig med Kommissionen i vigtigheden af, at aftalen af 1. marts snarest gennemføres.

Kommissionen understreger i rapporten, at gennemførelsen af EU-relaterede reformer trods de indenrigspolitiske spændinger generelt er fortsat, og at der er sket fremskridt på

de fleste indikatorer, om end der også er udeståender. Det fremgår, at forholdet til naboerne fortsat er godt, og at der er taget skridt i de bilaterale forhold til Bulgarien og Grækenland, herunder fornyede forhandlinger i navnesagen. Det byder jeg velkommen.

Jeg ser frem til en første drøftelse af rapporten med Kommissionen og mine EU-kolleger på rådsmødet på mandag. Regeringen agter fortsat at støtte op om opstart af forhandlinger, så snart der kan opnås enighed om det i Rådet. Jeg forventer på mandag kun en kort drøftelse af forårspakken, og at Rådet til juni vil have en grundigere drøftelse og i den forbindelse også tage stilling til Kommissionens anbefalinger. I modsætning til tidligere tilkendegivelser er Vestbalkan ikke længere formelt på dagsordenen for mødet i Udenrigsrådet senere samme dag, men det kan ikke udelukkes, at udenrigsrepræsentanten også her vil vælge kort at orientere om den seneste udvikling.

Jakob Ellemann-Jensen tog hatten af for ministerens engagement i Vestbalkan og spurgte, hvordan Danmark konkret støtter Ashtons indsats.

Europaministeren svarede, at der ikke sidder andre medlemslande med til Ashtons møder med Serbiens og Kosovos premierministre, men at han har tilkendegivet Danmarks holdning over for dem begge to.

4. Initiativet vedrørende grundlæggende værdier, demokrati og retsstatsprincipper i EU

– *Præsentation*

Rådsmøde 3235 – bilag 1 (sammenfatning side 14)

EUU alm. del (12) – bilag 262 (fællesbrev til Kommissionsformanden vedr. monitorering af grundlæggende værdier i EU)

Europaministeren: Vi får mulighed for at introducere vores fælles brev med Tyskland, Nederlandene og Finland til kommissionsformanden om grundlæggende værdier, demokrati og retsstatsprincipper på rådsmødet den 22. april 2013.

Vi ønsker at have en åben drøftelse af de forslag og ideer, som vi har tilkendegivet. Vores hensigt er at få så bred en opbakning som muligt til initiativets grundideer og fremme videre overvejelser om, hvordan ideerne kan omsættes til virkelighed. Mere konkret lægger vi op til en drøftelse af, hvordan vi fremover bedre kan sikre, at alle medlemsstater respekterer de grundlæggende værdier, som Unionen bygger på, og som fremgår af artikel 2 i traktaten.

Vi mener, at Unionen mangler nogle flere værktøjer til at håndtere situationer, hvor der måske er tale om brud på EU's værdier. EU bør have flere håndtag, der muliggør en diskussion uden automatisk at ende i traktatens artikel 7, stk. 3, hvor et medlemsland kan fratages stemmerettighederne. Der er brug for at kunne diskutere uden at have "den ultimative sanktion" hængende over hovedet. Og traktatkrænkelssager i forhold til specifikke overtrædelser af EU's retsregler er heller ikke altid et ideelt værktøj. Processerne er ofte langvarige, mere tekniske i natur og adresserer ikke nødvendigvis det underliggende problem med overtrædelser af EU's værdier.

Vi har i brevet bevidst ikke formuleret grydeklare forslag, men skitseret muligheder, der spænder fra tidlig politisk dialog med lande, der er på vej ud i uføre, til i sidste ende suspension af EU-midler. Ideerne skal først og fremmest tjene som startskud til en politisk drøftelse om, hvordan EU konstruktivt og på et tidligere stadie skal kunne håndtere situationer, inden de eskaleres. Et sådant manøvrerum er både vigtigt for det medlemsland, som udsættes for kritik, og for EU-samarbejdet.

Fra dansk side lægger vi særlig vægt på, at en effektiv mekanisme skal findes inden for traktaten, og at den skal være ikkediskriminerende. Og der lægges med forslaget ikke op til traktatændringer. Initiativet markerer starten på en diskussion, som vi ved der er forskellige holdninger til blandt medlemslandene. Jeg forventer derfor heller ikke, at der vil blive truffet en konklusion i retning af nye tiltag på rådsmødet, men at vi vil få en bred drøftelse med øvrige medlemslande om dette vigtige emne.

Nikolaj Villumsen var ikke i tvivl om, at den ungarske forfatning krænker EU's grundlæggende demokratiske rettigheder og fandt derfor udenrigsministrenes forslag positivt. Dog ville han gerne vide, om forslaget skal ses som en tilføjelse til artikel 7, og om udgangspunktet stadig er artikel 2. Nikolaj Villumsen mente, at den danske regering burde

melde klart ud og spurgte, om regeringen havde forsøgt at tage artikel 7 i anvendelse – man kunne nøjes med at bruge de to første skridt: at give landet en henstilling og kontrollere, om den bliver fulgt.

Pia Adelsteen var enig i Nikolaj Villumsens bemærkninger.

Jakob Ellemann-Jensen nævnte, at man uden held havde forsøgt at få Frankrig til at bakke forslaget op, og spurgte, om man havde fået andre lande til at støtte udenrigsministrenes brev, efter at Frankrig havde afvist det. Han spurgte, hvilke redskaber man ønsker sig, når nu de eksisterende enten er for stærke eller for svage.

Europaministeren svarede Jakob Ellemann-Jensen, at firlandebrevet indleder en proces, hvor de andre lande kan erklære sig enige eller uenige i brevets budskab. Han forventede, at man vil opleve begge positioner. Man har undladt at lave fikse og færdige forslag, men mulige tiltag kunne f.eks. være økonomiske sanktioner og hurtigere procedurer for at mødes. Tiltagene skal være inden for traktaten og tage udgangspunkt i definitionen af de grundlæggende værdier i artikel 2.

Europaministeren mente ikke, det var korrekt, hvad Nikolaj Villumsen sagde om, at regeringen ikke har kritiseret Ungarn. Han havde selv sagt til den ungarske europaminister, til vicepræsidenten i Kommissionen, Maroš Šefčovič, og generalsekretæren for Europarådet, Thorbjørn Jagland, at alle medlemslande skal leve op til de grundlæggende værdier.

Barossos brev til Ungarns premierminister, Viktor Orban, af 12. april 2013 er en klar udmelding af, at man er bekymret over den ungarske forfatnings krænkelser af EU's grundlæggende værdier. Nu har Ungarn mulighed for at svare på Kommissionens henvendelse, og når Kommissionens konklusion kommer, vil man tage stilling i EU-kredsen.

Nikolaj Villumsen glædede sig over, at Danmark har udtrykt sin bekymring over for den ungarske regering og i Rådet. Han håbede, at den følgende uges møde i Europarådets parlamentariske forsamling ville føre til, at Ungarn kommer under observation. Men han var forvirret over statsministerens tilbageholdenhed. Enhedslistens beslutningsforslag om at kritisere Ungarn i forskellige politiske fora var i medierne blevet afvist af både Socialdemokraterne og Venstre. Når europaministeren tilsyneladende var klar til at kritisere Ungarn, ville Nikolaj Villumsen gerne vide, hvad der holdt statsministeren tilbage. Han kunne heller ikke finde ud af, om regeringen mente, at artikel 7 er for stærk eller for svag.

Europaministeren forstod ikke Nikolaj Villumsens forvirring. Kommissionen er i gang med at undersøge, hvorvidt Ungarn lever op til de grundlæggende værdier, og den har givet udtryk for bekymring over for den ungarske regering, som nu må forklare sig. Herefter kommer Kommissionen med en konklusion, og den procedure mente ministeren man måtte respektere. Danmark støtter aktivt Kommissionens arbejde.

Nikolaj Villumsen havde forstået på statsministeren, at hun ikke ville gå solo og udtrykke bekymring for den ungarske situation, men nu var han positivt overrasket over, at det ville

man gerne – og så kunne han måske få vedtaget Enhedslistens beslutningsforslag. Han ønskede regeringen held og lykke med at fortsætte kritikken.

Europaministeren svarede, at Nikolaj Villumsens antydning var lidt for smart: Regeringen går ikke solo, men støtter det arbejde, der er i gang, og respekterer EU-proceduren. Kommissionen er i dialog med Ungarn, og det er for tidligt at drage en konklusion nu.

5. Kroatien

– (Evt.) vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2013) 0171

Rådsmøde 3235 – bilag 1 (samlenotat side 16)

L 134 (12) – svar på spørgsmål 1

L 134 (12) – svar på spørgsmål 2

L 134 (12) – svar på spørgsmål 3

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 140 (side 548, forhandlingsoplæg forelagt 7/12-12)

Pia Adelsteen undrede sig over, at der i svaret på hendes skriftlige spørgsmål om, hvorvidt Kroatien havde opfyldt københavnskriterierne, stod, at Kommissionens overvågningsrapport ikke forholder sig eksplicit til dem.

Europaministeren meddelte, at Kommissionen, ligesom et enigt Folketing, har vurderet, at Kroatien er klar til optagelse, hvad rapporten også viser. Selv om Kommissionen ikke forholder sig eksplicit til københavnskriterierne, ligger det implicit i Kommissionens udtalelse, at Kroatien lever op til dem.

Pia Adelsteen vidste godt, at Kroatiens optagelsesproces har været mere stringent end ved tidligere udvidelser. Hun var ikke i tvivl om, at Kroatien var parat, men undrede sig over, at københavnskriterierne ikke var nævnt eksplicit i rapporten, da de principielt er meget vigtige.

Europaministeren mente, det var et rimeligt spørgsmål, som kan blive diskuteret i anden- og tredjebehandlingen, og kvitterede for, at Dansk Folkeparti mener, at Kroatien er parat til medlemskab.

Punkt 4: Rådsmøde nr. 3236 (udenrigsanliggender inkl. forsvar) den 22.-23. april 2013

De resterende punkter under udenrigsanliggender blev fremsat af europaministeren, og de var alle til orientering. Punkt 1 vedrørende forsvarsdelen var blevet forelagt af forsvarsministeren under hovedpunkt 2.

2. Energi

– *Politisk drøftelse*

KOM (2011) 0539

Rådsmøde 3236 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udvalgsmødereferat:

Rådsmøde 3183 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde udenrigsanliggender 23/7-12)

De følgende punkter under udenrigsanliggender blev fremsat af europaministeren, og de var alle til orientering. Punkt 1 om forsvarsdelen var allerede forelagt af forsvarsministeren.

Europaministeren: Udenrigsministrene ventes at indlede rådsmødet med en frokostdrøftelse om energi, hvor også energikommissæren, Günther Oettinger, ventes at deltage. Der forventes en generel drøftelse af energidimensionen i EU's fælles udenrigspolitik, særlig i forhold til relationerne til de energitunge tredjelande, som EU importerer energi fra – f.eks. Rusland. Endvidere ventes en drøftelse af den såkaldte sydlige energikorridor.

Den generelle drøftelse af energi ligger i forlængelse af FAC-drøftelsen i juli 2012 og DER-konklusionerne fra februar 2011. Her opnåede man bl.a. enighed om, at målsætningen om sikker, stabil og bæredygtig energi til en overkommelig pris til de europæiske forbrugere bl.a. skal søges sikret ved at skabe bedre sammenhæng mellem EU's energipolitik og den fælles udenrigspolitik – herunder også en samtænkning af relevante emner på det handelspolitiske område, såsom indsatsen for at fremme grøn handelsliberalisering. Som jeg nævnte i forbindelse med forelæggelsen af Rådet omkring almindelige anliggender, vil energi også være på dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd den 22. maj.

Med stigende global efterspørgsel på energi og et globalt energilandskab i forandring ser flere medlemslande en styrkelse af EU's eksterne energipolitik som et redskab til at styrke energiforsyningsikkerheden.

Centralt for drøftelsen bliver arbejdet med at skabe et EU, der står stærkere over for energileverandører og producentlande. En bedre samtænkning af udenrigs- og energipolitikken kan i sammenhæng med EU's strategiske partnerskaber med tredjelande f.eks. danne grundlag for bedre at kunne adressere energispørgsmål om behov for diversificering af energiforsyningsruter, øget energieffektivitet og øget brug af vedvarende energi.

Jeg forventer også, at udenrigsministrene vil udtrykke deres opbakning til etableringen af den sydlige energikorridor. Den sydlige energikorridor er en afgørende brik i forsøget på at sikre gasforsyningen til EU ved at sikre adgang til gasressourcer fra flere leverandørlande og afhjælpe situationen i dag, hvor flere EU-lande er meget afhængige af gasleverancer fra Rusland.

Fra dansk side lægger vi vægt på, at EU's langsigtede energisikkerhed skal sikres via interne tiltag og udbygges med vedvarende energi og øget energieffektivitet. Disse emner bør også være centrale i den eksterne energipolitik. Vi må imidlertid også erkende, at mange EU-lande i en rum tid fremover vil være helt afhængige af at kunne importere gas som del af deres energiforsyning. Derfor støtter vi, at EU fortsætter arbejdet med at diversificere EU's gasforsyning og søger at etablere de rammer, der er nødvendige for, at den sydlige energikorridor kan virkeliggøres på kommercielle vilkår.

Fra dansk side er vi også enige i behovet for, at EU i højere grad skal evne at tale med én stemme over for tredjelande vedrørende energispørgsmål og dermed sikre en bedre samtænkning af energipolitikken og udenrigspolitikken i øvrigt.

Nikolaj Villumsen mente at have forstået, at den sydlige korridor går gennem Turkmenistan, hvor der hersker yderst kritisable forhold, næsten på højde med den undertrykkelse af pressefriheden, der findes i Nordkorea og i Eritrea. Mente ministeren ikke, det var problematisk at lave aftaler med lande, der i den grad krænker menneskerettigheder?

Jacob Ellemann-Jensen ville gerne gøre sin kommentar om energi og modtagekapacitet under punkt 3 gældende under dette punkt også, og han håbede, den ville blive overbragt til udenrigsministeren.

Europaministeren bekræftede, at han havde taget notits af Jacob Ellemann-Jensens bemærkninger om energi, og at de selvfølgelig tilgik udenrigsministeren.

Om Turkmenistan sagde ministeren til Nikolaj Villumsen, at regeringen fortsat kraftigt opfordrer til, at landet overholder de demokratiske spilleregler i forhold til mindretal, oppositionen, ngo'er og menneskerettigheder generelt, men at der ikke er sanktioner mod Turkmenistan. Hvis Nikolaj Villumsen krævede perfekte forhold i alle de lande, Europa køber energi fra, ville det se sort ud for den europæiske energiforsyning.

Nikolaj Villumsen krævede ikke perfekte forhold for at kunne importere energi fra Turkmenistan, men han anså det for bekymrende, at EU bevidst lægger en strategi for en energikorridor, der omfatter en af verdens mest notoriske slyngelstater. Alternativt kunne EU søge at blive uafhængig af disse energileverancer og dermed skaffe flere arbejdspladser.

Europaministeren gentog den danske holdning til Turkmenistan og understregede, at den ikke ville blive ændret af, at der nu er overvejelser om at lave en energikorridor.

Han gav Nikolaj Villumsen ret i, at den bedste løsning vil være, at EU satser mere på grøn og vedvarende energi, noget man fra dansk side arbejder målrettet for.

3. Østlige Partnerskab

– *Politisk drøftelse*

JOIN (2012) 0013

Rådsmøde 3236 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 239 (side 780, senest behandlet i EUU 8/2-13)

EUU alm. del (12) – bilag 140 (side 539, senest behandlet i EUU 7/12-12)

EUU alm. del (12) – bilag 48 (side 65, senest behandlet i EUU 12/10-12)

Ministeren nævnte ikke dette punkt i sin forelæggelse, men modtog spørgsmål.

Jacob Ellemann-Jensen gav udtryk for, at Ukraine har været et smertensbarn, men at det er positivt, at flere oppositionspolitikere nu bliver løsladt. Han ville dog gerne advare mod at tage for hurtige skridt i retning af at underskrive en aftale med Ukraine. Det går i den rigtige retning, men mange sidder stadig fængslet på tvivlsomt grundlag.

Europaministeren var enig i, at udviklingen i Ukraine har været positiv, men at der fortsat er behov for et stærkt pres fra EU. Det er endnu for tidligt at sige, om Ukraine vil leve op til overordnede krav, som EU har stillet på tre forskellige områder, men det er forudsætningen for, at der kan indgås en aftale i forbindelse med topmødet i det østlige partnerskabs regi, der afholdes i Vilnius i november 2013.

Jacob Ellemann-Jensen mente ikke, at det fremgik klart af samlenotatet, at den aftale med Ukraine, der ligger i skuffen, ikke vil blive hevet op og underskrevet, før Ukraine lever op til alle de fremførte krav. Han ønskede at blive forsikret om, at det ikke ville ske.

Europaministeren gentog, at EU havde gjort det klart, at der er nogle overordnede principper, der skal overholdes, før en aftale kan underskrives, og at den holdning også fra dansk side vil blive fremført over for den ukrainske regering.

4. Sydlige naboer (Syrien, Libanon, Egypten samt Libyen)

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3236 – bilag 1 (samlønotat side 10)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (12) – bilag 301 (side 919, senest behandlet i EUU 1/3-13)

Europaministeren: Jeg forventer, at Rådet vil drøfte udviklingen i Syrien, hvor fokus vil være på den humanitære situation og i særlig grad det stadig stigende antal flygtninge, som krydser grænsen til Syriens nabolande.

Flygtningestrømmen har alvorlige konsekvenser for regionen, hvilket man tydeligt ser i Tyrkiet, Irak, Jordan og i særlig grad i Libanon. I disse lande er flygtningetallet som følge af krisen nu samlet set steget til over 1,3 millioner mennesker. Fortsætter denne ulykkelige udvikling, kan tallet ifølge FN nå op på 3 millioner ved årets udgang.

Det er forventningen, at udenrigsministrene i forbindelse med mødet vil vedtage en lempelse af sanktionsregimet over for Syrien. Det drejer sig i første omgang om en tilpasning af EU's olieimportforbud og andre justeringer i forhold til olie- og gassektoren i de områder, der ikke længere er under regimets kontrol. Hensigten med tiltaget er at skabe grobund for, at koalitionen kan genoprette landets olieproduktion til gavn for civilbefolkningen. Fra dansk side støttes tiltaget, som på kort sigt kan medvirke til at afhjælpe den humanitære situation og på længere sigt kan bidrage positivt til genopbygnings- og transitionsfasen.

Hvad angår Egypten, er valget til underhuset midlertidigt suspenderet, efter den administrative domstol henviste parlamentsloven til Forfatningsdomstolen. Det er usikkert, hvor længe udsættelsen vil vare, men det er tvivlsomt, om valget vil kunne afholdes inden ramadanen i juli måned.

Præsident Mohamed Morsi og regeringen håber på en hurtig valgafholdelse, bl.a. for at kunne komme videre med de økonomiske reformer, som låneaftalen med IMF forudsætter gennemført. Suspenderingen af valget falder dermed på et tidspunkt, hvor den økonomiske såvel som den politiske situation i landet er alvorlig.

Endelig vil jeg nævne, at man i Egypten i øjeblikket arbejder på en ny ngo-lov, som vurderes at indskrænke ngo'ernes handlemuligheder betydeligt. Det er en sag, der følges nøje fra dansk side, og udenrigsministeren forventes at rejse problematikken om ngo'ernes situation i Egypten på rådsmødet.

I forhold til Libyen forventes det, at Rådet – enten på det kommende rådsmøde eller snarest herefter – vil træffe beslutning om etableringen af en civil CSDP-mission til Libyen. Missionen etableres på baggrund af erfaringerne fra en teknisk mission til Libyen og i dialog med relevante libyske aktører. Missionen vil få til opgave at støtte opbygningen af en effektiv grænsekontrol i Libyen og ventes at starte aktiviteter op i Tripoli så hurtigt som

muligt med fokus på både den nordlige og den sydlige grænse. Hvad angår den sydlige grænse, er situationen dog besværliggjort af de meget vanskelige sikkerhedsforhold.

Fra dansk side støttes etableringen af en CSDP-mission til Libyen inden for grænseområdet.

Jacob Ellemann-Jensen spurgte, hvordan det gik med at nå frem til en politisk løsning i Syrien. Våbenembargoen har været forsøgt ophævet af flere af de store europæiske lande, f.eks. har Storbritanniens premierminister, David Cameron, uden held prøvet at overtale sin tyske kollega til en lempelse. Jacob Ellemann-Jensen tilsluttede sig en ophævelse af embargoen, navnlig set i lyset af at al-Nusra nu åbent sværger troskab til al-Qaeda, og at disse meget rabiate modstandsgrupper har adgang til våben i modsætning til den mere moderate opposition.

Dernæst var han interesseret i at kende resultatet af undersøgelsen af mulighederne for at indføre humanitær bistand uden om regimet i Syrien.

Europaministeren udtrykte i sit svar til Jacob Ellemann-Jensen sin skuffelse over, at der ikke var gjort fremskridt i FN's Sikkerhedsråd, men pointerede også, at det er vigtigt, at EU fortsætter sit engagement og at FN's udsending, Lakhdar Brahimi, får den fornødne opbakning.

Fra dansk side, sagde ministeren, støttes der op om det initiativ, der giver mulighed for at lempe sanktionerne for de dele af Syrien, der ikke er under regimets kontrol, men under den moderate oppositions.

Han mindede Jacob Ellemann-Jensen om, at våbenembargoen udgjorde et vanskeligt dilemma. Som fremført af udenrigsministeren ved flere lejligheder vil en yderligere militarisering af konflikten ikke gavne det syriske folk, men man må også erkende, at den moderate opposition kan blive svækket, hvis de ikke modtager våben.

Han oplyste om, at EU vil tage situationen i Syrien op igen i juni, og at regeringen håber, at de stridende parter imellemtiden vil arbejde på at nå frem til en fredelig løsning. Lederen af den syriske oppositionskoalition, Mouaz al-Khatib, har meldt ud, at der bør findes en politisk løsning på konflikten, en udmelding, der fra dansk side – der ikke ser al-Assad som en del af fremtidens Syrien – hilses velkommen.

Ministeren var enig med Jacob Ellemann-Jensen i, at al-Qaedas og al-Nusras indflydelse i Syrien er dybt bekymrende – en holdning, som den danske regering også har fremført. Derfor var det også glædeligt, sagde han, at dele af de syriske oprørsgrupper har taget klar afstand fra al-Nusra.

NOT

Hvad angår oplysninger om, hvorvidt det lykkes at få humanitær bistand til landet uden om regimet, svarede ministeren, at han ville sende et notat til Jacob Ellemann-Jensen derom.

Nikolaj Villumsen kom ind på den kendsgerning, at EU's nære allierede Saudi-Arabien forsyner al-Nusra med våben, og at de våben, som amerikanerne får lempet ind i Syrien, efter sigende også ender i hænderne på ekstremisterne. Han opfordrede dermed regeringen til at holde fast i, at løsningen ikke ligger i våben, men i en politisk løsning, som præsident Bashar al-Assad ikke skal være en del af. Han understregede dermed, at det er vigtigt, at EU er meget klar i mælet og holder fast i, at parterne skal til forhandlingsbordet – både for den syriske befolknings skyld og for at sikre Mellemøstens fremtid.

Europaministeren oplyste Nikolaj Villumsen om, at regeringens holdning er, at der hurtigst muligt skal forhandles fred og etableres en demokratisk regering uden al-Assad, så krigshandlingerne kan ophøre.

5. Mali

– *Politisk drøftelse*

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3236 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 239 (side 775, senest behandlet i EEU 8/2-13)

Rådsmøde 3217 – bilag 1 (samlenotat og skriftlig forelæggelse af rådsmøde udenrigsanliggender 17/1-13)

Europaministeren: På rådsmødet den 22. april 2013 forventer jeg, at udenrigsministrene vil gøre status for udviklingen i Mali. Drøftelsen sker blandt andet på baggrund af FN's generalsekretærs rapport af 26. marts 2013, som ligger til grund for de drøftelser, der p.t. finder sted i Sikkerhedsrådet, af indholdet i ny resolution om Mali, som formentlig vil blive vedtaget inden udgangen af april.

Ban Ki-Moons rapport konkluderer, at den politiske proces i Mali halter bekymrende langt efter de fremskridt, der er sket på den sikkerhedsmæssige front. FN er især bekymret over den manglende fremdrift i den helt afgørende nationale dialog- og forsoningsproces, forsinkelser i valgprocessen, menneskerettighedsovertrædelser og den alvorlige humanitære situation – ikke kun i Mali, men også i nabolandene. Centralt i generalsekretærens rapport står også spørgsmålet om etableringen af en fremtidig fredsbevarende FN-mission i Mali, hvis endelige mandat afhænger af de pågående drøftelser i Sikkerhedsrådet.

På rådsmødet forventer jeg, at udenrigsministrene vil fokusere på, hvordan man fra EU's side bedst fastholder presset på den maliske overgangsregering, således at vi sikrer mere fremdrift i den politiske proces, herunder valgforberedelsen samt dialog- og forsoningsprocessen. Det er helt afgørende for at skabe varig fred i Mali. Det var også en afgørende forudsætning for beslutningen om at genoptage EU's bistand til Mali tilbage i februar måned. Jeg forventer, at EU på mødet vil sende et signal til Malis regering om, at de midler, der følger med statsopbygningskontrakten, gøres afhængige af den faktiske udvikling i landet. Ligeledes forventer jeg, at EU fordømmer de menneskerettighedsovertrædelser, der er blevet begået i Mali.

Endelig ventes Frankrig at bruge rådsmødet til at orientere om status for forberedelserne af den internationale højniveau-konference om Mali, der afholdes den 15. maj 2013 i Bruxelles.

Fra dansk side lægges der fortsat vægt på, at det militære spor komplementeres af en accelereret politisk proces i Mali, således at den vedtagne køreplan om afholdelse af valg i løbet af 2013 implementeres, og at en reel dialog- og forsoningsproces igangsættes.

I forhold til drøftelserne om et mere aktivt FN-engagement i Mali støtter Danmark forslaget om, at der gennem FN etableres en stærkere ramme for indsatsen i Mali.

Nikolaj Villumsen gentog de spørgsmål, han havde stillet til forsvarsministeren, nemlig om ministeren også var bekymret for den humanitære situation i Mali, og hvordan regeringen vurderede muligheden for et demokratisk valg i landet. Hvad gør Danmark for at yde assistance og presse på i forhold til at der bliver skabt fred mellem befolkningsgrupperne - altså tuaregerne og beboerne i det sydlige Mali?

Europaministeren informerede om, at krisen i Mali havde resulteret i ca. 260.000 internt fordrevne og omkring 170.000 flygtninge i nabolandene. Derudover har 750.000 mennesker akut brug for fødevarer, og det anslås, at mere end 4 millioner mennesker vil blive fødevaresusikre senere på året.

De danske humanitære partnerskabsorganisationer har gennem deres nødhjælpsspuljer finansieret aktiviteter i de kriseramte områder, ligesom der er finansieret en indsats i forhold til ueksploderet ammunition. Danmark har desuden bidraget med 10 mio. kr. til både FN's fødevarereprogram (WFP) og Den Internationale Røde Kors Komité (ICRC) aktiviteter i Mali. ECHO, EU's kontor for humanitær bistand, har i 2013 foreløbig støttet ofre for konflikten i Mali med 25 mio. euro, som er gået til internationale organisationers arbejde med at sikre fødevarer og sundhed.

Ministeren gav dermed udtryk for, at man fra dansk side i høj grad engagerer sig ikke alene i form af forsvarsmæssig assistance, men også ved at yde hjælp til uddeling af fødevarer og beskyttelse i øvrigt. Den danske regering ser med alvor på de krænkelser af menneskerettighederne, der finder sted i Mali, og den forventer, at det vil gøres meget klart over for Mali i forbindelse med udenrigsministermødet.

6. Burma/Myanmar

– *Politisk drøftelse*

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3236 – bilag 1 (sammenfatning side 16)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (11) – bilag 543 (side 1028, senest behandlet i EEU 20/4-12)

Europaministeren: Rådet ventes at beslutte, at EU's sanktioner mod Burma ophæves med undtagelse af våbenembargoen og embargoen mod udstyr, der kan anvendes til intern undertrykkelse. Sanktionerne er blevet lempet ad flere omgange, og senest vedtog EU's udenrigsministre i april 2012 at suspendere sanktionerne - med undtagelse af våbenembargoen - frem til udgangen af april 2013.

Ophævelsen sker i anerkendelse af, at Burmas politiske og økonomiske reformproces gennem de seneste to år har skabt mærkbare, positive forandringer i forhold til at fremme demokrati og respekt for menneskerettigheder.

Rådet ventes også at vedtage omfattende rådskonklusioner, som, ud over at anerkende Burmas positive reformproces, fastlægger de overordnede rammer for EU's engagement fremadrettet med udgangspunkt i de mange udfordringer, som Burma fortsat står over for.

Fra dansk side støttes en ophævelse af sanktionerne. Samtidig vil Danmark arbejde for, at EU vedtager en sammenhængende EU-politik for forholdet til Burma.

Lisbeth Bech Poulsen lagde ud med at bemærke, at hun godt var klar over, at europaministeren blev bedt om at besvare spørgsmål, der egentlig var tiltænkt udenrigsministeren. Hun var dog interesseret i at vide mere om, hvad den fælles EU-politik over for Burma/Myanmar, som europaministerens ministeren havde nævnt, indebærer, og hvornår bliver den gennemført. Udenrigsudvalget havde besøgt landet i januar 2013 og var imponeret over de fremskridt, der var sket på flere områder, men hun mente ikke tiden var inde til en ophævelse af våbenembargoen, de voldelige konflikter og styrets rolle i undertrykkelsen af etniske og religiøse mindretal taget i betragtning.

Europaministeren svarede Lisbeth Bech Poulsen, at Danmark går ind for en sammenhængende EU-politik i forhold til Burma/Myanmar – i første omgang frem til 2015, hvor det forventes, at der bliver afholdt valg.

Danmark har med støtte fra en bred kreds i EU-landene opfordret den fælles udenrigstjeneste til – i tæt samarbejde med Kommissionen og medlemsstaterne – at udarbejde et udkast til en sådan politik. Fra dansk side lægges der vægt på at sikre en transparent EU-Burma/Myanmar-dialog, der inkluderer fortsat pres på myndighederne for at sikre løsladelse af tilbageværende politiske fanger, fremme af national og etnisk forsoning, overholdelse af menneskerettigheder og "rule of law" samt en demokratisk udvikling – herunder afholdelse af de demokratiske valg i 2015.

7. Vestbalkan/udvidelse

– *Politisk drøftelse*

KOM (2013) 0205, JOIN (2013) 0007, JOIN (2013) 0008

Rådsmøde 3236 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (12) – bilag 140 (side 548, senest behandlet i EUU 7/12-12)

EUU alm. del (11) – bilag 320 (side 406, forhandlingsoplæg forelagt 30/11-11)

Ministeren nævnte ikke dette punkt.

FO Punkt 5. Kommissionens forslag til forordning om Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2012) 0617

KOM (2012) 0617 – bilag 4 (samlenotat)

KOM (2012) 0617 – bilag 3 (begrundet udtalelse fra Folketinget)

EU-note (12) – E 10 (EU-note af 3/12-12)

Fungerende formand Pia Adelsteen orienterede om den begrundede udtalelse, som Europaudvalget sammen med Socialudvalget kom med den 14. december 2012, hvori det blev argumenteret for, at bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse bedst kan varetages på centralt, regionalt eller lokalt plan som en integreret del af medlemsstaternes øvrige sociale indsatser.

Social- og integrationsministeren: Jeg har ønsket at præsentere jer for en tidlig forelæggelse for at få et forhandlingsoplæg til forslaget til forordning om en fond om hjælp til de socialt dårligst stillede. Europaudvalget modtog et nærheds- og grundnotat om sagen den 29. november 2012, som vi også talte om i december. Sagen har nu været behandlet på en række møder i arbejdsgruppen under Rådet, og det er det irske formandskabs ambition at afslutte sagen under irsk formandskab som en førstelæsningsløsning efter trilog mellem Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet. Derfor har jeg fundet det hensigtsmæssigt allerede nu at bede Europaudvalget om et forhandlingsoplæg.

Det er hensigten, at den nye fond skal erstatte EU's program for uddeling af fødevarer til de socialt dårligst stillede personer, et program som har været i kraft i over tyve år. Fra dansk side har man i lighed med visse andre lande været imod denne form for fødevarerhjelpe, som har karakter af skjult landbrugsstøtte. Det har dog været aftalt, at den hidtidige ordning kunne fortsætte indtil udgangen af 2013. Dette er baggrunden for, at Kommissionen har følt sig nødsaget til at fremsætte et nyt forslag om en hjælpefond. Den nye fond har til formål at støtte nationale ordninger for uddeling af fødevarer og elementære forbrugsgoder til personlig brug for hjemløse eller for børn af de socialt dårligst stillede personer. Støtten kan gives til dækning af udgifter i forbindelse med indkøb af fødevarer og elementære forbrugsgoder til personligt brug for hjemløse eller børn samt udgifter til transport af fødevarer m.v. Forslaget indeholder bemyndigelse til Kommissionen til at vedtage delegerede retsakter vedrørende forslagens praktiske gennemførelse.

Vi har fra dansk side under forhandlingerne taget generelt forbehold for forslaget. Det samme har en række andre lande, således at der indtil videre fremstår et blokerende mindretal imod forslaget. Inden for rammerne af dette generelle forbehold har vi dog fra dansk side deltaget aktivt i forhandlingerne med henblik på at gøre deltagelsen i programmet frivillig fra medlemsstaternes side, således at ubrugte midler tilbageføres til den pågældende medlemsstats andel under Den Europæiske Socialfond. Vi har også arbejdet for, at programmet generelt gøres mere fleksibelt, og at det fremstår så administrativt let som muligt.

I konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013, hvor stats- og regeringscheferne drøftede de flerårige budgetrammer, blev der medtaget en passus om, at der på budgettet 2014-2020 skal afsættes 2,5 mia. euro til bistand til de dårligst stillede. Det er ikke specificeret, hvordan dette skal udmøntes i praksis, men de fortsatte forhandlinger vil naturligt blive påvirket af disse konklusioner fra Det Europæiske Råd, og det er derfor ikke sikkert, at det blokerende mindretal vil bestå.

Som nævnt er regeringens udgangspunkt, at vi er imod det foreliggende forslag, og jeg ved, at denne sag også har stor interesse for Europaudvalget og Folketinget, som jo har afgivet en begrundet udtalelse om sagen. Derfor lægger jeg op til en åben drøftelse, hvor jeg nøje vil lytte til udvalgets holdninger i denne sag om, hvorvidt regeringen bør fastholde sin modstand imod forslaget, selv i en situation, hvor det blokerende mindretal ikke længere holder.

Finn Sørensen gjorde på baggrund af samlenotatets tal opmærksom på den stigende fattigdom og sociale udstødelse i EU. I lyset af tallene – der kommer fra Kommissionen og ikke en eller anden ondsindet venstreorienteret tænketank – opfordrede han til, at man lægger en anden økonomisk politik og får skabt nogle reelle arbejdspladser.

Angående mandatet er Enhedslisten, som resten af udvalget og Socialudvalget, uenig i Kommissionens forslag: EU skal ikke blande sig på dette område. Da det desværre ikke var lykkedes at give Kommissionen et gult kort, mente Finn Sørensen, at det ville være rigtigt, som ministeren lægger op til, at Danmark fortsat støtter det blokerende mindretal og samtidigt arbejder for at ændre forslaget; om ikke andet kan mindretallet fungere som et forhandlingsredskab, der begrænser forordningens skadevirkninger. Prisen for de ændringer, man kan få gennemført, må så blive, at Danmark er med til at stemme forordningen igennem, hvis det blokerende mindretal ikke kan fastholdes. Finn Sørensen fandt denne pragmatiske tilgang rigtig, og Enhedslisten støttede mandatet, som det var formuleret.

Jakob Ellemann-Jensen mente, det var forhandlingstaktisk uheldigt, at man kun er imod forordningen, så længe det blokerende mindretal består. Et nej er et nej, og i lyset af den begrundede udtalelse mente han, at regeringen må stå fast på sin modstand mod forordningen og lade være med at underminere det blokerende mindretal.

Pia Adelsteen var enig i Jakob Ellemann-Jensens kommentar og spurgte, om regeringens ændrede holdning til, hvorvidt nærhedsprincippet er overholdt, havde noget at gøre med de 2,5 mia. euro på budgettet.

Socialministeren sagde i sit svar til Pia Adelsteen, at hun havde ønsket at drøfte sagen med udvalget, fordi stats- og regeringscheferne har besluttet, at 2,5 mia. euro skal gå til dårligt stillede, hvorfor denne fond muligvis ville få pengene. Man ved ikke, om det blokerende mindretal vil bestå, og om Danmarks stemmer vil gøre nogen forskel. Hun takkede for Enhedslistens politiske indlæg, og kvitterede for, at Venstre og Dansk Folkeparti havde givet deres holdning så klart til kende og meddelte, at man fra dansk side vil fastholde

den principielle modstand mod forslaget, uanset om det blokerende mindretal består eller ej.

Finn Sørensen mente stadig, forordningen var i strid med nærhedsprincippet, men at man bare måtte konstatere, at man ikke kunne komme igennem med at blokere den. Han spurgte, om det var rigtigt forstået, at ministeren ændrede det mandat, der var lagt frem skriftligt – og i så fald: til hvad og hvorfor?

Socialministeren præciserede, at nu, hvor hun havde lyttet til debatten og også havde fået en indstilling fra Det Konservative Folkeparti, mente hun, at det fornuftigste var at bede om et nyt mandat, der fastholder den principielle modstand mod forslaget, uanset om der er et blokerende mindretal eller ej. Ministeren ville lave en erklæring, der redegør for de danske betænknings ved forslaget.

Den fungerende formand konstaterede, at der var opbakning til dette nye mandat fra Venstre, Det Konservative Folkeparti, regeringspartierne og Liberal Alliance, og spurgte, om Enhedslisten også kunne bakke det op.

Finn Sørensen meddelte, at Enhedslisten støttede det oprindelige mandat og ikke det nye. "Vi bliver rundtossede, når regeringen ændrer synspunkt så hurtigt," sagde han. Det virkede måske meget pragmatisk, men Finn Sørensen mente ikke, det er ligegyldigt, hvilken adfærd man som nordisk og relativt velbeslået land har i de socialpolitiske debatter i EU. Og her ser det nye mandat måske ikke så kønt ud, i betragtning af at det ikke var muligt at blokere forordningen. Det oprindelige mandat kunne føre til et element af omfordeling, hvad man ikke havde behøvet at skamme sig over.

Socialministeren understregede, at Danmark går ind for at bruge de 2,5 mia. euro på at hjælpe dårligt stillede. Men den passive fødevarerhjælp, som er en skjult landbrugsstøtte, er ikke den bedste model. Der er ikke andre forslag på bordet lige nu, men man kunne kanalisere nogle af pengene gennem Den Europæiske Socialfond og bruge dem på social- og sundhedsinfrastruktur, inklusion af udsatte mennesker, bekæmpelse af forskelsbehandling og bedre adgang til social service af høj kvalitet. Hun mente, at der var bred politisk enighed om, at det ville give mere mening.

Finn Sørensen gav hende ret i argumenterne, men forstod ikke, hvorfor hun ikke havde fremsat dem til at begynde med.

Socialministeren svarede, at det var, fordi det var et tidligt forhandlingsoplæg, hun havde fremlagt. Der var endnu ikke alternativer til det nuværende forslag på bordet, men det kunne Danmark være med til at fremsætte.

Mødet sluttede kl. 13.45